

Ўзаро никоҳи ҳаром бўлганларга никоҳланиш (ўн тўртинчи мақола)

11:02 / 22.08.2020 2141

Исломда ҳаром қилинган жинсий алоқаларнинг яна бир кўриниши ўзаро никоҳланиши ҳаром бўлганларнинг никоҳланишидир.

Аллоҳ таоло эркак учун никоҳланиш ҳаром бўлган аёлларни қуидагича баён қилиб берган:

إِنَّهُ سَلَفَ قَدْ مَا إِلَّا النِّسَاءُ مِنْ أَبَائِهِنَّ كُمْ نَكَحَ مَا نَنْكِحُوا وَلَا

سَبِيلًا وَسَاءَ وَمَقْتَافِحَشَةً كَانَ

«Оталарингиз ўз никоҳларига олган аёлларни сиз ўз никоҳингизга олманг! Аввал ўтган бўлса, майли. Бу иш, албатта, фоҳиша, ғазабнок иш ва қандай ҳам ёмон йўлдир!» (*Нисо сураси*, 22-оят).

وَعَمَّتُكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ أَمْهَاتُكُمْ عَلَيْكُمْ حُرْمَةٌ

أَرْضَعْنَكُمْ أَلَّتِي وَأَمَهَتُكُمْ الْأُخْتِ وَبَنَاتُ الْأَخَ وَبَنَاتُ وَخَلَاتُكُمْ

الَّتِي وَرَبِّيْبُكُمْ نِسَاءٍ كُمْ وَأَمَهَتُ الرَّضَعَةِ مِنْ وَأَخْوَاتُكُمْ

تَكُونُوا لَمْ فِإِنْ بِهِنَّ دَخَلْتُمْ أَلَّتِي نِسَاءِكُمْ مِنْ حُجُورِكُمْ فِي

مِنْ أَلَّذِينَ أَبْنَاءِكُمْ وَحَلَّتِلُ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فَلَا بِهِنَّ دَخَلْتُمْ

إِنَّ سَلَفَ قَدْ مَا إِلَّا أَلْأَخْتَيْنِ بَيْنَ تَجْمَعُوا وَأَنَّ أَصْلَدِيْكُمْ

۲۳ رَحِيمًا غَفُورًا كَانَ اللَّهُ

«Сизларга оналарингиз, қизларингиз, опа-сингилларингиз, аммаларингиз, холаларингиз, ака-укаларингизнинг қизлари, опа-сингилларингизнинг қизлари, эмизган оналарингиз, эмиқдош опа-сингилларингиз, хотинларингизнинг оналари, ўзингиз қовушган хотинларингизнинг қарамоғингиздаги қизлари ҳаром қилинди. Агар у(хотин)лар билан қовушмаган бўлсангиз, (қизларига уйланишингизда) гуноҳ йўқ. Ва пуштингиздан бўлган ўғилларингизнинг хотинлари, опа-сингилни қўшиб олмоғингиз ҳаром қилинди. Магар аввал ўтган бўлса, майли. Албатта, Аллоҳ мағфират қилувчи ва раҳмли Зотдир». (*Нисо сураси, 23-оят*).

Никоҳ муқаддас нарсадир. Албатта, бу алоқани тўғри ҳолда ўрнатиш керак. Бунинг учун эса, уйланмоқчи бўлган инсон ўзига мос жуфт танламоғи зарур. Танлаш жараёнида эътибор бериш фарз бўлган шарт – хотинликка танланаётган аёлнинг никоҳи танловчи эркакка ҳалол бўлиши керак. Ислом шариати мусулмон эркакларга айрим тоифа аёлларга уйланишни ҳаром қилган. Мазкур тоифалар ушбу оятда, бундан олдинги ва кейинги оятларда ва Пайғамбаримизнинг ҳадисларида баён қилинган.

وَأَحَلَّ عَلَيْكُمْ اللَّهُ كِتَبَ أَيْمَنَكُمْ مَلَكُتْ مَا إِلَّا الْنِسَاءُ مِنَ وَالْمُحْسَنَاتُ

فَمَا مُسْفِحِينَ لَغَيْرِ مُحْصِنِينَ بِأَمْوَالِكُمْ تَبَغُواْنَ ذَلِكُمْ وَرَاءَ مَالِكُمْ

فِيمَا عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ وَلَا فِي رِضَةٍ أُجُورُهُنَّ فَإِذَا تُوْهْنَ مِنْهُنَّ بِهِ أَسْتَمْتَعُمْ

حَكِيمًا عَلِيمًا كَانَ اللَّهُ إِنَّ الْفَرِيضَةَ بَعْدِ مِنْ بِهِ تَرَاضَيْتُمْ

«Кўлингизга мулк бўлиб тушганлардан бошқа эрли аёллар ҳам (ҳаром қилинди). Бу сизларга Аллоҳнинг ёзганидир. Ана ўшалардан бошқаларни поклик ва зино аралаштиргаган ҳолда молларингиз ила талаб қилмоғингиз ҳалол қилинди. Улардан ҳузурланишингиз сабабидан маҳрларини беринг. Бу фарздир. Фарз маҳрдан кейин ўзаро розилик ила келишганингиз гуноҳ эмас. Албатта, Аллоҳ билувчи ва ҳикматли зотдир» (Нисо сураси, 24-оят).

Ўзаро никоҳланишнинг ҳаром бўлиши икки турлидир:

Аввалгиси: Никоҳланиш абадий ҳаром.

Иккинчиси: Никоҳланиш вақтинчалик ҳаром.

Эркак учун никоҳланиш абадий ҳаром бўлган аёллар:

1. Она ва онанинг онаси, қанча юқориласа ҳам.
2. Қиз, қизнинг қизи, қанча пастласа ҳам.
3. Опа-сингиллар, ота бир бўладими, она бир бўладими фарқи йўқ.
4. Амма ва холалар.
5. Ака-укалар ва опа-сингилларнинг қизлари.
6. Хотинининг онаси, яъни қайнона (Хотини билан ажрашгандан кейин ҳам).
7. Хотинининг бошқадан бўлган қизи, яъни ўгай қиз (Бунда эркак ўша аёлга уйлангач жинсий яқинлик қилмасдан ажрашган бўлса, ўша аёлнинг бошқа эрдан бўлган қизига уйланиши жоиз бўлади).
8. Ўз сулбидан (яъни пуштикамаридан) бўлган ўғлининг хотини, яъни келин (Ўғил хотини билан ажрашгандан кейин ҳам).
9. Отасининг хотини, яъни ўгай она (Ота хотини билан ажрашгандан кейин ҳам).
10. Юқоридаги тўққиз бандда кўрсатилганларнинг ҳаммаси эмишлик орқали бўлганда ҳам.

Эмикдош деб ҳисобланиш учун икки ярим ёшдан кичик бўлган гўдакнинг ўз онасидан бошқа онанинг сутини бир маротаба комил суратда ичиши

тушунилади. Бундай бўлмаса, эмиқдош ҳисобланмайди.

11. Бирор аёл билан зино қилган бўлса ёки унинг фаржининг ичига шаҳват илиа қараган бўлса ёки эркак аёлни ёки аёл эркакни шаҳват илиа ушлаган бўлса, эркак учун ўша аёлнинг онаси ва қизларига никоҳланиши ҳаром бўлади. Санаб ўтилган ҳолатлардаги аёл киши тўққиз ёшдан кичик бўлиб жуссаси катта бўлмаса, зино қилгандан бошқа ҳолатларда ўша аёлнинг онаси ва қизлари ҳаром бўлмайди.

Аёллар учун турмуш қуриши абадий ҳаром қилинган эркаклар юқоридаги санаб ўтилган эркак учун никоҳланиш абадий ҳаром бўлган аёлларга қиёс қилинади.

Афзал Аброр таржимаси